

ماده ۱ تعاریف :

واژگان ، عبارات و اصطلاحات استفاده شده در این آئین نامه در معانی مشروحه ذیل به کار رفته است:

۱- ۱ : پژوهشگاه : پژوهشگاه شیمی و مهندسی شیمی ایران

۱- ۲ : پدید آورنده/ پدید آورندگان: به شخص یا اشخاص حقیقی یا حقوقی اطلاق می گردد که یکی از مصادیق دارایی های فکری را با استفاده از تسهیلات یا امکانات پژوهشگاه ایجاد کرده است.

۱- ۳ : حقوق مالکیت فکری : منظور از حقوق مالکیت فکری در این آئین نامه اعم از حقوق مالکیت صنعتی {اختراع ثبت شده (Patent)، طرح های صنعتی (Industrial Designs)، مدل های کاربردی Utility : Models} یا مدل هایی که واجد شرایط ثبت اختراع نیستند ولی دارای استفاده تجاری و صنعتی می باشند، علائم تجاری و خدماتی (Trade and Service Marks)، اسرار تجاری (Trade Secrets)، مدل های یکپارچه نرم افزار رایانه ای، ارقام جدید گیاهی { و حقوق مالکیت ادبی و هنری (Copyright) } آثار علمی و ادبی مکتوب و غیرمکتوب، و حقوق مرتبط با آن (حقوق مجریان و تولید کنندگان و سازمان های پخش کننده) { و حقوق معنوی مرتبط با آن می باشد.

۱- ۴ : حامی (Sponsor) : اشخاص حقیقی یا حقوقی (اعم از دولتی، تعاونی یا خصوصی) که با همکاری با پژوهشگاه و پدید آورنده/ آورندگان در ایجاد حقوق مالکیت فکری سهیم هستند.

۱- ۵ : واگذاری امتیاز بهره برداری از حقوق مالکیت فکری (Licensing): قراردادی است بین مالک / مالکین دارایی فکری و متقاضی بهره برداری از آن که به موجب آن قرارداد، متقاضی در قبال پرداخت مبلغی (به صورت درصدی از درآمد خالص حاصل از فروش محصول (Royalty) و یا مبلغی مقطوع، مجوز بهره برداری از دارایی فکری را بدست می آورد.

۱- ۶ : تجاری سازی : فرایندی است که منجر به عرضه پایدار محصولات یا خدمات دانش بنیان به بازار شده و ارزش افزوده اقتصادی ایجاد می نماید.

۱- ۷ : محصول یا خدمت دانش بنیان : محصول یا خدمتی است که در تولید آن از سایر حقوق مالکیت فکری دانش محور استفاده شده است.

۱- ۸ : کارگروه فناوری و مالکیت فکری: کارگروهی است متشکل از معاون... مدیر ارتباط با صنعت، مدیر مرکز رشد... دو نفر از اعضای هیأت علمی به انتخاب آنان ، یک نفر کارشناس حقوقی و ...، که وظیفه برنامه ریزی و تصمیم گیری در خصوص حقوق مالکیت فکری را بر اساس مفاد این آئین نامه بر عهده دارد

ماده ۲ اهداف :

این آئین نامه در راستای تحقق یکی از وظایف وزارت علوم، تحقیقات و فناوری مبنی بر << فراهم نمودن زمینه حمایت از حقوق مالکیت فکری>> و هم چنین در جهت تسهیل روند تجاری سازی محصولات و خدمات دانش بنیان ، توسعه اقتصاد دانش بنیان ملی ، تقویت انگیزه مادی و معنوی در پدید آورندگان جهت فعالیت هرچه بیشتر در عرصه پژوهش و توسعه فناوری و ارائه ضوابط شفاف در خصوص حقوق و تعهدات متقابل پژوهشگاه ، پدید آورندگان و حامیان ، در ارتباط با حقوق مالکیت فکری، به تصویب رسیده است.

ماده ۳ ضوابط کلی :

۱-۳ : این آئین نامه و ضوابط آن بر تمام اشخاص شاغل در پژوهشگاه و سایر اشخاصی که از تسهیلات ، اعتبارات و امکانات پژوهشگاه در راستای انجام فعالیت های پژوهشی یا آموزشی استفاده می نمایند (اعم از اعضای هیات علمی ، دانشجویان، کارشناسان و اشخاص حقیقی یا حقوقی طرف قرارداد) حاکم می باشد . همه اشخاص فوق موظفند تعهدنامه ای مبنی بر قبول و رعایت مفاد این آئین نامه امضاء و ارائه نمایند.

۲-۳ : پژوهشگاه در حقوق مالکیت فکری ناشی از هرگونه فعالیت های فردی یا گروهی که با استفاده از امکانات ، تجهیزات و یا اعتبارات پژوهشگاه انجام می شود ، سهم می باشد.

۳-۳ : میزان سهم پژوهشگاه ، پدیدآورنده و حامی از حقوق مالکیت فکری فوق الذکر براساس شرایط مشروحه در ماده ۴ تعیین خواهد شد مگر اینکه در قرارداد ها یا توافقات جداگانه، به گونه ای دیگر توافق شده باشد. در صورتی که پدیدآورندگان یا حامیان بیش از یک شخص بوده و سهم هر یک از حقوق مذکور مشخص نشده باشد ، سهم مربوط به گروه پدید آورندگان یا گروه حامیان به نحو مساوی بین آنان تقسیم خواهد شد .

۴-۳ : چنانچه پدیدآورنده یا حامی ادعا نماید حقوق مالکیت فکری بدون استفاده از منابع و یا امکانات پژوهشگاه حاصل شده است و یا سهم پژوهشگاه بر اساس قوانین و مقررات لازم الاجرا، کمتر از مقدار مشروح در ماده ۴ است می تواند مدارک و مستندات خود را جهت رسیدگی و اتخاذ تصمیم در خصوص میزان سهم پژوهشگاه به کمیته فناوری و مالکیت فکری ارائه نماید. کمیته مذکور موظف است در اسرع وقت نسبت به رسیدگی به موضوع و ابلاغ کتبی تصمیم، اقدام نماید .

۵-۳ : پدیدآورندگانی که با استفاده از امکانات ، تجهیزات و یا منابع پژوهشگاه موفق به ایجاد هر یک از حقوق مالکیت فکری شده اند موظفند در اسرع وقت موضوع را به کارگروه فناوری و حقوق مالکیت فکری اطلاع دهند . هرگونه اقدامی در خصوص افشاء اطلاعات مربوط به آن و یا ثبت و نشر آن باید با اجازه مکتوب پژوهشگاه انجام پذیرد. پدیدآورندگان حق ندارند بدون کسب موافقت و اجازه مکتوب پژوهشگاه

اقدام به انعقاد هر نوع قراردادی اعم از کتبی یا شفاهی (معوض یا غیر معوض) با اشخاص ثالث نمایند که مستقیماً و یا غیر مستقیم مرتبط با حقوق مالکیت فکری یاد شده است .

۳- ۶: حقوق مالکیت فکری موضوع این آئین نامه از طریق ذیل تحصیل می گردد:

۳- ۶- ۱: حقوق مالکیت فکری ناشی از سرمایه گذاری و یا اختصاص بودجه از سوی پژوهشگاه.

۳- ۶- ۲: حقوق مالکیت فکری ناشی از اعطای تسهیلات معوض (با باز پرداخت) از سوی پژوهشگاه .

۳- ۶- ۳: حقوق مالکیت فکری ناشی از اجرای قرارداد های ارتباط با صنعت .

۳- ۶- ۴: حقوق مالکیت فکری ناشی از انجام پایان نامه و رساله دانشجویی.

۳- ۶- ۵: حقوق مالکیت فکری ناشی از حمایت و اختصاص اعتبار خارج از پژوهشگاه از جمله سازمان ها و دستگاه های دولتی .

ماده ۴: نحوه مشارکت در حقوق مالکیت فکری.

حقوق مالکیت فکری موضوع این آئین نامه با توجه به نحوه حصول آن (موضوع بند ۳-۶) طبق جدول ذیل بین پژوهشگاه، پدید آورنده و حامی تقسیم می گردد.

ردیف	نحوه حصول حقوق مالکیت فکری	درصد مالکیت	
		پژوهشگاه	پدیدآورنده/آوردندگان
۱	موضوع بند ۳-۶-۱	۵۰	۵۰
۲	موضوع بند ۳-۶-۲	۲۰	۸۰
۳	موضوع بند ۳-۶-۳	۳۰	۷۰
۴	موضوع بند ۳-۶-۴	۳۰	۷۰
۵	موضوع بند ۳-۶-۵	۴۰	۶۰

تبصره ۱: در صورتی که یک یا چند حامی بخشی از منابع مورد نیاز جهت توسعه حقوق مالکیت فکری را تأمین نمایند، به نسبت درصد تأمین منابع از سهم مالکیت پژوهشگاه به حقوق حامی پرداخت خواهد شد.

تبصره ۲: در صورتی که طبق مفاد قرارداد ارتباط با صنعت، قسمتی از حقوق مالکیت فکری ایجاد شده متعلق به کارفرمای آن قرارداد باشد، سهم پدید آورنده و پژوهشگاه از سهم باقیمانده به نسبت تعیین شده، مشخص می گردد.

تبصره ۳: در صورتی که حق مالکیت فکری از طریق اجرای پروژه های دانشجویی مشترک با سایر دانشگاه ها، پژوهشگاه ها و یا سایر مراکز علمی و تحقیقاتی تحصیل شده باشد سهم پدیدآورندگان پژوهشگاه و این مراکز به صورت مشترک و مساوی بین آنان تقسیم خواهد شد و سهم پژوهشگاه نیز در صورتی که در اجرای پروژه از منابع مالی و یا امکانات این مراکز استفاده شده باشد به صورت مشترک و مساوی با این مراکز تقسیم خواهد شد.

تبصره ۴: در صورتی که برای حامی قرارداد یا توافق نامه موضوع حمایت یا اعطای اعتبار سهمی از حقوق مالکیت فکری در نظر گرفته شده باشد، سهم پژوهشگاه و پدیده آورنده بر اساس باقیمانده سهم محاسبه می گردد.

ماده ۵: ضوابط اجرایی

۵-۱: پدیده آورنده موظف است در صورت درخواست کارگروه فناوری و حقوق مالکیت فکری در خصوص دستاورد های پژوهشی و فناوری و حقوق مالکیت فکری مربوطه که زمینه بهره برداری تجاری، کسب درآمد، کسب مجوز و پروانه تولید و یا ثبت حقوقی آنها وجود دارد کلیه اطلاعات مربوط به آن را به صورت مکتوب، دقیق، کامل و جامع به کارگروه ارائه نماید به صورتی که دستیابی به نتایج حاصله قابلیت تکرار داشته باشد. در این صورت پژوهشگاه موظف است اطلاعات یاد شده را محرمانه تلقی کرده و تمامی مساعی خود را نسبت به حفظ حقوق پدیده آورنده اعمال نماید.

۵-۲: در صورتی که پژوهشگاه تمام یا بخشی از حقوق مالکیت فکری حاصله را طبق قرارداد های جداگانه به دیگری انتقال نماید موظف است حقوق پدیده آورنده و حامی مربوطه را در قراردادهای مذکور لحاظ نماید.

۵-۳: پژوهشگاه، پدیده آورنده و حامی موظفند همکاری های لازم جهت ثبت حقوق مالکیت فکری قابل ثبت را انجام داده و در راستای حفظ حقوق یکدیگر تمامی مساعی خود را بکار گیرند.

ماده ۶: تجاری سازی حقوق مالکیت فکری

۶-۱: تجاری سازی حقوق مالکیت فکری موضوع این آئین نامه و یا انعقاد قراردادهای مربوط به آن صرفاً توسط پژوهشگاه و با هماهنگی و اخذ نظر پدیدآورنده و یا حامی صورت می پذیرد.

۶-۲: تجاری سازی و یا درآمدزایی از حقوق مالکیت فکری، بر اساس روش های ذیل انجام می گردد.

۶-۲-۱: مشارکت در درآمد از طریق واگذاری حق بهره برداری: در این روش پژوهشگاه، طی قراردادی حق بهره برداری از هر یک از حقوق مالکیت فکری را به صورت انحصاری و یا غیر انحصاری به شخص ثالث واگذار نموده و درصدی از درآمد حاصل از بهره برداری را کسب می نماید. این مبلغ بین پژوهشگاه، پدیده آورنده و یا حامی به نسبت درصد مالکیت هر یک در حقوق مربوط به آن (طبق ماده ۴ این آئین نامه) تقسیم می شود.

۶-۲-۲: واگذاری امتیاز بهره برداری به صورت مبلغ مقطوع: در این روش مجوز بهره برداری از هر یک از حقوق مالکیت فکری به صورت انحصاری یا غیر انحصاری، برای مدت محدود یا نامحدود، به شخص ثالث با مبلغ مشخص

واگذار می شود این مبلغ به نسبت های تعیین شده در ماده ۴ بین پژوهشگاه، پدیده آورنده، یا حامی تقسیم می شود.

۶-۲-۳: تأسیس شرکت دانش بنیان: در صورت تصویب کارگروه فناوری و حقوق مالکیت فکری، پژوهشگاه می تواند جهت تجاری سازی و کسب درآمد از حقوق مالکیت فکری موضوع این آئین نامه، با مشارکت پدیده آورنده، حامی و اشخاص ثالث اقدام به تأسیس شرکت دانش بنیان نموده و هر یک به نسبت حقوق متعلق به خود و سرمایه گذاری انجام شده سهامدار شرکت مذکور گردند اساسنامه شرکت بویژه نحوه انتخاب هیأت مدیره و چگونگی اداره شرکت توسط کارگروه تهیه و به امضای تمامی اشخاص مشارکت کننده خواهد رسید.

۶-۲-۴: کارگروه فناوری و مالکیت فکری می تواند در صورت ضرورت، استفاده از سایر روش های تجاری سازی و یا درآمدزایی از حقوق مالکیت فکری را مورد تصویب قرارداد مشروط بر آنکه حقوق پژوهشگاه و پدیده آورنده بر اساس مفاد این آئین نامه رعایت گردد.

تبصره ۱: در صورتی که در هر یک از روش های فوق الذکر، لازم باشد پدیده آورنده یا اشخاص ثالث در مدت قرارداد خدماتی را به طور مستمر یا غیر مستمر به طرف قرارداد ارائه نمایند، پژوهشگاه می تواند در ازای خدمات یاد شده، درصدی از حقوق متعلق به خود را به وی پرداخت نماید مشروط بر آن که اولاً کارگروه فناوری و مالکیت فکری، ضرورت موضوع و هم چنین میزان ارزش اقتصادی و حقوق متناظر با آن را تعیین و تصویب نماید. ثانیاً این امر در قراردادهای یاد شده، تصریح گردد. ثالثاً پدیده آورنده یا اشخاص ثالث در قرارداد و هم چنین در صورت ضرورت، به طور جداگانه، انجام خدمات یاد شده را تعهد نمایند.

ماده ۷: کارگروه فناوری و حقوق مالکیت فکری

۷-۱: علاوه بر مواردی که در این آئین نامه بدان تصریح شده است وظایف اصلی کارگروه عبارتند از:

۷-۱-۱: تصمیم گیری در مورد نحوه حفظ و حمایت از حقوق مالکیت فکری ایجاد شده.

۷-۱-۲: تأیید اعتبار و صدور گواهینامه و ارزش گذاری حقوق مالکیت فکری.

۷-۱-۳: احراز و تعیین سهم مالکیت هر یک از ذی نفعان (پدید آورندگان، پژوهشگاه و حامیان) از حقوق مادی حاصل از دارایی های فکری.

۷-۱-۴: بررسی و رسیدگی به اختلافات و تخلفات احتمالی در زمینه مسائل مربوط به حقوق مالکیت فکری.

۷-۱-۵: بررسی دستاوردهای تحقیقاتی پژوهشگاه از لحاظ قابلیت ثبت در قالب یکی از مصادیق دارایی فکری.

۷-۱-۶: کارگروه فناوری و مالکیت فکری در راستای تجاری سازی و خلق ثروت از دارایی های فکری توسعه یافته وظایف زیر را به عهده دارد:

۷-۱-۶-۱: شناسایی و فراخوان فرصت‌ها و ایده‌های مستعد توسعه فناوری در پژوهشگاه.

۷-۱-۶-۲: ارزیابی طرح‌های وصولی و قابلیت تجاری سازی آن‌ها.

۷-۱-۶-۳: نظارت و ارزیابی قراردادهای سرمایه‌گذاری در توسعه فناوری منعقد شده با توسعه دهندگان.

۷-۲: کارگروه در اولین جلسات خود، دستورالعمل نحوه تشکیل جلسات، چگونگی اخذ تصمیمات، تنظیم صورت‌جلسات و نحوه دعوت از اعضاء و سایر موارد مقتضی را تصویب خواهد کرد.

۷-۳: کارگروه می‌تواند در هر حوزه تخصصی با توجه به دستور کار جلسات خود، از مشاوران و کارشناسان خبره آن حوزه بدون حق رأی استفاده نماید